

Het Concert van Europa

1818-2018

Europa! Geen dag gaat voorbij zonder een mening over ons werelddeel. Scala draagt een muzikaal steentje bij aan de discussie met de uitvoering van twee schitterende muziekstukken uit het begin van de 19de eeuw. Napoleon had Europa grondig overhoop gehaald. Toen hij eenmaal definitief verslagen was, was de grote vraag hoe de vrede in Europa gehandhaafd moest worden. Men bedacht daarvoor in 1818 het begrip ‘Het concert van Europa’. De nieuwe tijd moest harmonie, samenwerking en vrede brengen, net als in een orkest.

Het was in deze sfeer, en in hetzelfde jaar 1818, dat Luigi Cherubini een Requiem schreef opgedragen aan Lodewijk XVI. Deze was in 1793 onthoofd, waarna alle ellende begon. Het werk is daarmee een politiek statement met een reactionair karakter. Het is een bij uitstek dramatisch muziekstuk. Alle emoties die de liturgische tekst van het Requiem oproept, worden in klank omgezet: De angst voor de dag des oordeels, de smeekbede *Salva me*, de dreiging, de hoop, de verlossing en de berusting.

200 jaar later zingt Kamerkoor Scala, aangevuld met projectleden, twee keer dit schitterende Requiem van Cherubini, met begeleiding van een orkest van enthousiaste amateurs.

Het orkest begint het concert met de *Ouverture Coriolan* van Beethoven, die dit stuk in 1807 schreef. Napoleon stond destijds op het toppunt van zijn macht. Beethoven had grote bewondering voor de Franse generaal, maar hij raakte bitter teleurgesteld toen die zich in 1804 tot keizer liet kronen. Het verhaal van de ouverture gaat over een andere generaal, de Romeinse generaal Coriolanus, die op het laatste nippertje ervan afziet om Rome te vernietigen. Maar de parallellen met de Franse heerser zijn overduidelijk.

Dit concert is mede mogelijk gemaakt door het Amsterdams Fonds voor de Kunst.